

jenž závadným kupletem je sledován, nemá pro právní posouzení věci závažného významu. Neboť, je-li v kupletu tom k dosažení tvrzeného obhajobou cíle užito prostředků, vyčerpávajících skutkovou povahu přečinu dle §u 303 tr. zák., je tím založena trestní zodpovědnost i za tyto trestné prostředky. Přistupuje ku vlastní stížnosti státního zastupitelství, nemůže zrušovací soud odepřítí jí oprávnění. Nálezací soud přiznává obžalovanému trestnost vylučující důvod §u 2 písm. e) tr. zák. z důvodů shora uvedených. Stížnost uplatňuje ve směru tomto právem, že v tom, co rozsudek k odůvodnění onoho omylu uvádí, nelze spatřovati nevědomosti obžalovaného o rozhodných skutečnostech, jak to předpokládá § 2 písm. e) tr. zák., nýbrž neznalost po té stránce, že vykládáje nesprávně právní dosah a účinky té okolnosti, že kuplet byl v Praze bezzávadně přednášen, neshledal ve své činnosti nic trestného. To není omyl o skutečnostech, nýbrž o právním pojetí věci, který dle zásady §u 3 tr. zák. neospravedlňuje. Totéž platí o bezzávadném projití kupletu censurou. Omluvný důvod, o nějž nálezací soud opřel sprostňující výrok, nemůže proto před zákonem obstát. Jeví se proto potřeba, by otázka subjektivního zavinění obžalovaného byla zkoumána znovu bez ohledu na použitý soudem důvod omluvný. Otázka subjektivní viny je však rázu skutkového, poněvadž o ni dlužno rozhodnouti na základě hodnocení celkového průvodního materiálu, kterážto činnost spadá dle zákona (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.) do oboru působnosti soudu nálezacího. Soudu tomuto bude proto zkoumati, zda byl si obžalovaný, pokud jde o sesměšňování, vědom významu a dosahu svého jednání a přes to je předsevzal, pokud pak jde o zlehčování, zda jednal v úmyslu, zlehčiti učení, zřízení a obyčeje církve katolické.

Čís. 1119.

Přečin dle §u 303 tr. zák.

Zlehčování učení církve katolické o neposkvrněném početí P. Marie. Sesměšňování obyčejů a zařízení církve katolické posměšným jich napodobováním. Není třeba, by jednání pachatelovo bylo způsobilé, vzбудiti pohoršení.

(Rozh. ze dne 16. února 1923, Kr I. 41/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných Vlastimila B-a a Karla H-a do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 7. října 1921, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem dle §u 303 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost Karla H-a namítá po stránce (čís. 9 a) § 281 tr. ř.), že obžalovaný neměl ani úmyslu zlehčovati učení církve katolické o neposkvrněném početí Panny Marie, ani vědomí, že je svým jednáním sesměšňuje. Toto učení je prý vědecky úplně poraženo a tak absurdní, že ani nemůže být předmětem přečinu dle §u 303 tr. zák. Ke skutkové podstatě tohoto přečinu se mimo

to prý vyhledává, by projev pojímali jako zlehčující a sesměšňující ne jen jednotlivý posluchač, nýbrž všichni přítomní. Tomu však prý v tomto případě tak nebylo, ježto se obecenstvo výstupem obžalovaného sice dobře pobavilo, ale nepohoršilo. Pobaviti přítomné a odvrátiti je od klerikální strany (ne od církve) bylo prý jediným úmyslem obžalovaného. Avšak stížnost přehlíží, že zjištění úmyslu, v jakém pachatel jedná, jest zjištěním skutkovým, k němuž dospívá první soud volným uvážením výsledků průvodního řízení. V tomto případě dospěl soud nalézací, uváživ seznání svědka Dra H-a a vlastní zodpovídání obžalovaného, znění a smysl závadného výroku a situaci, v jaké byl pronesen, k přesvědčení, že obžalovaný jednal v úmyslu, zlehčovati učení římsko-katolické církve, státem uznané, o neposkrvněném početí Panny Marie, a ve vědomí, že je sesměšňuje. Tímto zjištěním jest zrušovací soud vázán (§ 288 č. 3 tr. ř.). Pouhým popíráním trestného úmyslu neprovádí zmáteční stížnost uplatňovaného hmotněprávního aniž jiného důvodu zmátečnosti §u 281 tr. ř. Poněvadž ustanovení §u 303 tr. zák. I. případu chrání před zlehčováním a sesměšňováním učení každé státem uznané církve a stížnost sama nepopírá, že dogma o neposkrvněném početí Panny Marie jest učení církve katolické, dokonce učení základním a článkem víry, jest zde způsobilý předmět ochrany dle citovaného §u a okolnost, v jakém poměru jest toto učení k poznatkům vědeckým, jest pro otázku viny úplně lhostejna. Lhostejna je pro ni i pohnutka, která vedla obžalovaného k trestnému činu; aby jednání pachatelovo vzbudilo pohoršení, nebo bylo způsobilé, je vzbuditi, zákon k skutkové podstatě přečinu dle §u 303 I. případ tr. zák. nevyhledává. Stačí veřejné zlehčování učení církve nebo náboženské společnosti, u nás zákonem uznané, nebo posmívání se mu, stalo-li se v úmyslu, je zlehčiti, a ve vědomí, že se sesměšňuje. Všecky tyto náležitosti jsou zde splněny, odsuzující výrok odpovídá zjištěnému stavu věci a zákonu.

Zmateční stížnost obžalovaného Vlastimila B-a namítá ve směru věcném (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.), že ve zjištěné činnosti obžalovaného nelze spatřovati nic trestného. Svěcení praporu není úkonem církevním, dokonce ne bohoslužebným; organizace katolických tovaryšů není institucí církevní, nýbrž politickou; spolkové odznaky a prapory její nemají vůbec náboženského rázu a nepoživají ochrany §u 303 tr. zák. V použití hůlky s hadrem, jímž obžalovaný při tom mávnul, nelze spatřovati napodobení a sesměšňování náboženského úkonu. Trestné činnosti, v §u 303 prvý případ tr. zák. uvedené, nelze se vůbec dopustiti gestikulací, z jednání obžalovaného nevzešlo a nemohlo vzejíti pohoršení. Produkce byla dávana bez námitek již několik dní a policejní úředník Dr. H. neviděl v ní trestného činu, nýbrž chtěl docíliti administrativní cestou změny programu. Výtky zmáteční stížnosti nejsou odůvodněny. Především stížnost přehlíží, že rozsudek neshledává trestnou činnost obžalovaného v tom, že předváděl slavnost svěcení praporu katolických tovaryšů, nýbrž v tom, že, oděn jako trhan s biretem na hlavě za zpěvu Mariánské písně: »Tisíckrát pozdravujeme Tebe«, vícekrát žehnal obecenstvu znamením kříže a kropením, mávaje při tom hůlkou, na níž visel kus hadru. Není tudíž třeba zabývati se námitkami stížnosti, které se netýkají podstaty trestné činnosti, jak ji zjišťuje rozsudek. Dále přehlíží

stěžovatel, že soud neshledává sesměšňování náboženských úkonů pouze v použití hůlky s hadrem, nýbrž v celé produkci v souvislosti, jak je uvedena, a z níž nelze jednotlivé částky vytrhovati a líčiti jako trestně nezávažné. Dle rozsudečných zjištění nezáleželo představení v pouhé gestikulaci, nýbrž z ústního přednesu obžalovaného, provázeného gesty a mimikou a z doprovodu obecenstva. Vyvolával obžalovaný při své produkci hlasem, napodobujícím tele, po způsobu litanií jména svatých, při čemž obecenstvo na vzývání jednotlivých svatých odpovídalo slovy: »Tě prosíme nebav nás.« Trestná činnost obžalovaného ve světle těchto zjištění záleží v tom, že napodoboval ústním i mimickým přednesem žehnání křížem, kropení, vzývání svatých a dal zpívati kostelní písně způsobem parodujícím a sesměšňujícím tyto církevní obyčeje, zařízení. Že jednal v úmyslu a vědomí, v §u 303 tr. zák. předpokládaném, zjišťuje soud rovněž a náležitě odůvodňuje. Tím jsou dány objektivní i subjektivní předpoklady odsuzujícího výroku pro přečin dle prvního případu §u 303 tr. zák., k jehož skutkové podstatě se nevyhledává (jak již bylo shora řečeno), aby z jednání pachatelova vzešlo nebo mohlo vzejíti pohoršení.

Čís. 1120.

Není důvodem, by zahájeno bylo řízení opravné (§ 331 tr. ř.), že počet hlasů, jimiž zodpovězena hlavní otázka, nesouhlasí s počtem hlasů, jimiž zodpovězena otázka dodatková (související otázka hlavní).

V hlavní otázce dlužno trestný čin individualisovati, specialisace není třeba. Soud není povinen dáti sám od sebe otázku kontrolní.

(Rozh. ze dne 16. února 1923, Kr. I. 1332/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Čes. Budějovicích ze dne 13. října 1922, jimž byl stěžovatel uznán vinným zločinem vraždy loupežné dle §§ 134, 135 čís. 2 tr. zák., zločinem pokusu svádění ke zločinu krádeže dle §§ 9, 171, 173 tr. zák. a přestupkem dle §u 36 zbroj. pat.

Důvody:

Porotci odpověděli na první hlavní otázku, znějící na vraždu vůbec, kladně 9 hlasy, na první dodatkovou otázku, danou pro případ přisvědčení k první hlavní otázce a znějící v ten smysl, zda spáchal obžalovaný vraždu loupežnou, odpověděli kladně 12 hlasy. V tomto poměru hlasů, přisvědčujících k oběma otázkám, spatřoval obhájce rozpor a navrhoval zahájení opravného řízení dle §u 331 tr. ř. Porotní soud zamítl tento návrh, neshledav výrok porotců ani nejasným ani neúplným ani sobě odporujícím, poněvadž mezi 12 hlasy, přisvědčivšími k otázce dodatkové, jest obsaženo 9 hlasů, přisvědčivších k otázce hlavní. Pro nevyhovění zmíněnému návrhu uplatňuje zmateční stížnost důvod zmatečnosti čís. 5 a v souvislosti s tím důvod čís. 9 §u 344 tr. ř.; je prý v oněch odpovědích navzájem obsažena zřejmá nejasnost a zřejmý vnitřní odpor, ježto